

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

бульвар Т.Шевченка, 3, м. Київ, 01004, тел.: (044) 279-61-09, факс: 279-59-64
Код ЄДРПОУ 02231933

08.04.2016 № 060 - 4463

на вх. № 060-37 (з) від 05.04.2016

Побідаш М.М.

foi+request-10445-56fe4644@dostup.pravda.com.ua

Управління інформаційного
забезпечення та доступу до
публічної інформації

Шановна Марино Николаївно!

Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) опрацював Ваш лист щодо надання для ознайомлення пропозиції, підготовлених Управлінням охорони культурної спадщини (правонаступник – Департамент) щодо змін в чинний Закон України «Про охорону культурної спадщини» і, діючи в межах повноважень, повідомляє, що листами від 14.05.2015 № 066-1586, від 29.01.2016 № 060-570 Департаментом було направлено до Міністерства культури України наступні пропозиції, а саме:

Абзац 8 статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» (далі - Закон) викласти в наступній редакції:

предмет охорони об'єкта культурної спадщини - характерна властивість об'єкта культурної спадщини, що становить його історико-культурну цінність, і використовується для обґрунтування надання об'єкту статусу пам'ятки

Абзац 17 статті 1 Закону викласти в наступній редакції:

пристосування пам'ятки до сучасного використання – засіб збереження пам'ятки; сукупність науково-дослідних, проектних, вишукувальних і виробничих робіт, що всебічно враховують не лише історико-культурну цінність пам'ятки, але також її конструктивні та технічні особливості; для пам'яток архітектури виключений вибір функції, яка має перспективу розширення, оскільки параметри пам'ятки повинні залишатися незмінними. Питання пристосування знаходяться виключно в компетенції архітектора-реставратора.

Абзац 21 статті 1 Закону викласти в наступній редакції:

зміна об'єкта культурної спадщини – дії, що призводять чи можуть призвести до часткового або повного знищення предмета охорони об'єкта культурної спадщини, його зовнішнього вигляду та автентичних геометричних параметрів (як зовнішніх так і внутрішніх) зафіксованих в обліковій документації на момент його взяття на відповідний облік.

Статтю 1 Закону доповнити абзацом 23 наступного змісту:

цінний об'єкт історико-містобудівного середовища – будинок або споруда, що забезпечує збереження пам'яток культурної спадщини в їх традиційному середовищі, на якому, допускаються певні реконструктивні заходи обов'язково узгоджені з

місцевим органом охорони пам'яток. Місцевий орган забезпечує ведення міського реєстру цінних об'єктів історико-містобудівного середовища.

Також статтю 1 Закону необхідно доповнити абзацом, який визначає поняття «інші земляні роботи» (відповідно до абз.1 ч. 1 ст. 35 Закону).

Частину 1 статті 3 Закону викласти в наступній редакції:

1. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини покладається на Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини.

До спеціально уповноважених органів охорони культурної спадщини (далі - органи охорони культурної спадщини) належать:

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері охорони культурної спадщини;

орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим;

місцеві органи виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини – відповідні структурні підрозділи обласних, районних Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних, сільських селищних рад.

Абзац 1 частини 1 статті 6 Закону викласти в наступній редакції:

1. До повноважень місцевих органів виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини належить:

Пункт 9 частини 1 статті 6 Закону викласти в наступній редакції:

9) погодження відповідних програм та проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, **ремонтно-реставраційних робіт, об'єктів зовнішньої реклами, меліоративних, шляхових, земляних робіт на об'єктах культурної спадщини місцевого значення, (та щойно виявлених об'єктах культурної спадщини), їх територіях, ділянках, охоронних зонах, в історичних ареалах (до їх погодження у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини)**

Пункт 13 частини 1 статті 6 Закону викласти в наступній редакції:

13) надання дозволів на проведення робіт на пам'ятках місцевого значення (крім пам'яток археології), їхніх територіях та в зонах охорони, на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, реєстрація дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок; **інших земляних робіт** (відповідно до абз.1 ч. 1 ст. 35 Закону).

Пункт 14 частини 1 статті 6 Закону викласти в наступній редакції:

14. видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток місцевого значення, **щойно виявлених об'єктів культурної спадщини**, припинення робіт на пам'ятках їхніх територіях та в зонах охорони, **на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини**, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них.

Останнє речення частини 1 статті 13 Закону викласти в наступній редакції:

Із занесенням до Реєстру на об'єкт культурної спадщини, на всі його складові елементи поширюється правовий статус пам'ятки.

Частину 2 статті 14 Закону доповнити такими абзацами:

Об'єкт культурної спадщини, в тому числі щойно виявлений, до вирішення питання про занесення його до Реєстру підлягає охороні відповідно до вимог цього Закону, про що відповідний орган охорони культурної спадщини у письмовій формі повідомляє власника цього об'єкта або уповноважений ним орган.

Об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури відповідно до Закону Української РСР "Про охорону і використання пам'яток історії та культури", визнаються пам'ятками відповідно до цього Закону незалежно від дати

внесення їх до Реєстру та підлягають охороні відповідно до вимог цього Закону з моменту набрання чинності Законом України «Про охорону культурної спадщини».

Окремо зазначаємо, що згідно зі змінами, внесеними до Закону у 2010 році значно зменшені повноваження органів охорони культурної спадщини щодо захисту щойно виявлених об'єктів культурної спадщини на відміну від пам'яток культурної спадщини. Зокрема, при виявленні порушень законодавства про охорону культурної спадщини на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини відповідні органи охорони культурної спадщини мають право лише вимагати усунення виявлених порушень та видавати приписи по вказаним питанням. Інших заходів з боку органів охорони культурної спадщини по притягненню до відповідальності власників щойно виявлених об'єктів культурної спадщини при виявленні фактів порушення законодавства про охорону культурної спадщини на законодавчому рівні не передбачено.

У зв'язку з цим вважаємо за необхідне Розділ У Закону «Забезпечення охорони пам'яток» ст.ст. 18-30 Закону доповнити вимогами щодо захисту щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, а не тільки пам'яток.

У ст. 44 Закону передбачити відповідальність юридичних осіб – власників, користувачів або замовників робіт за порушення законодавства про охорону культурної спадщини на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини.

Із статті 15 Закону виключити останній абзац «якщо пам'ятка втратила предмет охорони».

Назву статті та частину першу статті 17 Закону викласти в наступній редакції:

Стаття 17. Суб'єкти права власності на пам'ятки об'єкти культурної спадщини
Пам'ятка, крім пам'ятки археології, може перебувати у державній, комунальній або приватній власності. Суб'єкти права власності на пам'ятку визначаються згідно із законом. Іноземні компанії, іноземні організації, фізичні особи, які не є резидентами України, здійснюють право власності на пам'ятки або щойно виявлені об'єкти культурної спадщини через зареєстровані (акредитовані або легалізовані) відповідно до законодавства України філії, представництва та інші відокремлені підрозділи з місцезнаходженням на території України або уповноважені ними юридичні особи, які є резидентами України.

Статтю 21 викласти в новій редакції з урахуванням наступних пропозицій:

- викуплена пам'ятка переходить не тільки у власність держави, а і у власність територіальних громад міст, районів і т.і.

- ціна пам'ятки при її викупі повинна визначатись з урахуванням шкоди, завданої їй її власником, чітко визначити методику формування ціни пам'ятки при її примусовому викупі. Доцільно передбачити зменшення розміру ціни пам'ятки на суму штрафних санкцій, які накладались на її власника за неналежне утримання і не були сплачені.

Назву статті 26 Закону викласти в наступній редакції:

Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток та виконання робіт на їх територіях.

Абзац 1 частини 1 статті 26 викласти у наступній редакції:

Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток національного значення та виконання робіт на їх території здійснюються лише за наявності письмового дозволу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

Абзац 2 статті 26 Закону викласти в наступній редакції:

Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток місцевого значення та виконання робіт на їх території здійснюються за

наявності письмового дозволу органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій відповідно до їхньої компетенції, на підставі погодженої з ними науково-проектної документації.

Абзац 2 частини 1 статті 44 викласти в наступній редакції:

За проведення будь-яких незаконних робіт, що можуть завдати або завдали шкоди пам'ятці, її території, щойно виявленим об'єктам культурної спадщини, охоронюваній археологічній території, охоронним зонам, історичним ареалам населених місць **чи їх частинам**, - у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

Абзац 3 частини 1 статті 44 викласти в наступній редакції:

За недодержання вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання, **консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту, пристосування пам'яток чи їх частин, виконання робіт на їх території, в тому числі розкопок, розвідок, інших земляних робіт, або виконання робіт на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини чи їх частинах, розміщення реклами**, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, умисне доведення їх до стану руйнації - у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

Абзац 5 частини 1 статті 44 викласти в наступній редакції:

За відсутність у власника пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини **чи їх частин або уповноваженого ним органу охоронного договору** або за ухилення власника або уповноваженого ним органу від підписання охоронного договору, або за порушення ним режиму використання пам'ятки - у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Частину 1 статті 44 доповнити абзацами 6, 7, 8, 9, 10 та 11 в наступній редакції:

За не виконання розпоряджень та приписів органів охорони культурної спадщини щодо охорони об'єктів культурної спадщини – у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

За повторне невиконання вимог розпоряджень та приписів органів охорони культурної спадщини щодо охорони об'єктів культурної спадщини – у розмірі від десяти до п'ятнадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

За відсутність у власника та/або у майбутнього набувача права володіння, користування чи управління погодження відповідного органу охорони культурної спадщини передачі пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи їх частин у володіння, користування чи управління - у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

За розміщення реклами, рекламних вивісок, на пам'ятках, їхніх територіях та в зонах охорони, на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, без погодження відповідного органу охорони культурної спадщини - у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

За не допуск до об'єктів культурної спадщини чи їх частин осіб уповноважених на це органами охорони культурної спадщини для виконання своїх службових обов'язків - у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За ухилення від поновлення акту технічного стану пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини – у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(Згідно з внесеними змінами до ст. 44 Закону, відповідних змін та доповнень потребує ст. 92 КУпАП. Окремо наголошуємо, що змін потребують суми штрафів у санкції зазначеній статті, що накладаються на фізичних осіб або на керівників юридичних осіб за порушення законодавства про охорону культурної спадщини, - необхідно

підвищити як мінімум у ДЕСЯТЬ раз. До того ж, необхідно розмежувати порушення та санкції за них).

Частину першу статті 45 Закону викласти в наступній редакції:

Стаття 45. Порядок застосування фінансових санкцій за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Фінансові санкції, передбачені статтею 44 цього Закону, накладаються керівником, заступниками керівника центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, керівником чи заступниками керівника органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, керівником чи заступниками керівника органу охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, головою чи заступником голови відповідної місцевої ради після розгляду матеріалів, які засвідчують факт правопорушення.

Абзац 4 статті 45 викласти в наступній редакції:

Кошти, одержані у вигляді стягнень, передбачених у статті 44 цього Закону, зараховуються на спеціальні рахунки органів охорони культурної спадщини та використовуються виключно на заходи щодо охорони об'єктів культурної спадщини.

З метою створення механізму виконання положень ч. 3 ст. 27 і ст. 23 Закону, та підвищення ефективності заходів по охороні об'єктів культурної спадщини, пропонуємо внести зміни до порядку укладання охоронних договорів, з урахуванням наступних пропозицій:

- передбачити в охоронних договорах можливість консервації, реставрації, пристосування, ремонту, реабілітації пам'ятки за рахунок коштів відповідних бюджетів, або створених для цих потреб організацій на підставі укладених між власником та відповідним органом охорони культурної спадщини інвестиційних договорів, обов'язковою умовою яких буде автоматичне набуття права власності територіальною громадою на частину пам'ятки відповідно до витрат. Обов'язковість укладення таких інвестиційних договорів власником у разі невиконання вимог органів охорони культурної спадщини більше 1 року або у разі руйнування пам'ятки з вини власника у зв'язку з неналежним виконанням умов охоронного договору та режиму використання пам'ятки.

Також, на виконання ч. 1 ст. 23 Закону, весь текст Порядку укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2001 № 1768 та саму постанову, необхідно доповнити терміном «щойно виявлений об'єкт культурної спадщини».

Додатково інформуємо, що розробкою змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» займається Міністерство культури України.

З повагою

Заступник директора Департаменту
начальник Управління збереження
історичного середовища та охорони
об'єктів культурної спадщини

С. Груздо